

Priroda uživo

Hrvatsko prirodoslovno društvo organizira predavanje:

Donat Petricioli, dipl. ing. biol., profesionalni ronilac

Masovni pomori plemenite periske u Sredozemlju: ima li nade za opstanak ove vrste

**Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića, Preradovićeva 5, Zagreb
6. travnja 2023. s početkom u 18:00**

Izumiranja organizama, populacija ili cijelih ekosistema na našem planetu nisu nikakva rijetkost. Izumiranja su se događala i događaju se, zbog promjene ekoloških uvjeta izazvanih raznim prirodnim razlozima, a u novije vrijeme i djelovanjem ljudi na okoliš. Međutim, kad jedna široko rasprostranjena, emblematična vrsta u samo nekoliko godina dođe na rub izumiranja treba o tome razmišljati, govoriti, pisati te što je najvažnije raditi.

Plemenita periska, lostura, palastura, astura (tal.) nacra (španj.), Edle Steckmuschel (njem.), fan shell ili noble pen shell (engl.) odnosno stručno *Pinna nobilis* najveći je školjkaš i endem Sredozemnog mora. Ljudi je odavno poznaju jer živi u plitkom moru, koristili su je za hranu, nakit pa čak i za izradu luksuznih tkanih predmeta. Populacije ove vrste postale su ugrožene u drugoj polovini dvadesetog stoljeća pa su ih mnoge mediteranske zemlje proglasile zaštićenima. Vrsta se lijepo oporavila, ali od 2016. primijećeni su stopostotni pomori uz obalu Španjolske. Pomori su se u samo četiri godine proširili po cijelom njenom arealu, a 2019. pomori su primijećeni i u Jadranskom moru. Sada znamo za manje od dvadeset potvrđenih živih primjeraka u našem dijelu Jadrana. Republika Hrvatska ulaže značajne napore da ova vrsta opstane. U predavanju će biti riječi o masovnim pomorima plemenite periske te o mogućoj budućnosti ove vrste.

